
ABSTRACTS IN VIETNAMESE

Chủ nghĩa dân tộc và chủ nghĩa quốc tế ở Ấn Độ

Amrita Dey

Tóm tắt: Chủ nghĩa dân tộc ở Ấn Độ được sinh ra từ sự trói buộc của một quốc gia chịu sự cai trị của ngoại bang và sự mất tự tin trong nội bộ dưới sự thống trị ấy. Cuộc đấu tranh tự do sau đó được hiểu là chủ nghĩa dân tộc của Ấn Độ. Khái niệm này không nên được hiểu là chủ nghĩa dân tộc Hindu hay đạo Hồi hay bất kỳ loại chủ nghĩa dân tộc tôn giáo nào khác. Nó chủ yếu nhằm đảm bảo phúc lợi của mọi công dân và quyền của họ đối với công lý và quyền con người. Bài báo này xem xét sự phát triển của chủ nghĩa dân tộc ở Ấn Độ như một cuộc đấu tranh tự do chống lại người Anh và sau đó là một quá trình dân chủ nhằm mang lại cho người Ấn Độ tiếng nói trong việc đưa ra quyết định ở một Ấn Độ tự do. Điều đáng chú ý trong những năm qua là sự thoái trào với chủ nghĩa thế tục, các quyền cá nhân bị xâm phạm, và sau đó là cuộc tranh giành

quyền lực trong các đảng phái và cuối cùng là nhân danh tôn giáo. Mặc dù đã có những bước tiến đầy hứa hẹn biến Ấn Độ từ một quốc gia “cân bằng quyền lực” thành một cường quốc “hàng đầu” trên trường quốc tế, sự thoái trào này dẫn đến việc ngày nay chủ nghĩa dân tộc ở Ấn Độ được coi là một “cảm xúc” bị áp đặt - một cảm xúc có tác động đến hình ảnh của Ấn Độ với quốc tế. Bài viết này chủ yếu trích dẫn từ các nguồn thông tin thứ cấp, bao gồm sách, tạp chí và các nguồn tài liệu điện tử về các vấn đề thời sự. Bài viết cố gắng kết hợp hai cuộc thảo luận chính thức về chủ nghĩa dân tộc và vị thế quốc tế của Ấn Độ, và đây là một phần của chương trình giảng dạy ở cấp độ UG trong các trường cao đẳng/ đại học.

Từ khóa: thống nhất trong đa dạng; hệ thống dân chủ - đa đảng; chủ nghĩa dân tộc tôn giáo.

Chủ nghĩa dân tộc kinh tế và sức sống của nó tại Ấn Độ

Đinh Thị Phương Thảo

Tóm tắt: Chủ nghĩa dân tộc là sự liên kết chặt chẽ giữa ba thành phần: chủ nghĩa dân tộc kinh tế, chính trị và xã hội. Mặc dù, chủ nghĩa dân tộc kinh tế tập trung khuyến khích tiêu dùng trong nước, áp dụng các chính sách bảo hộ và hạn chế nhập khẩu nhưng mỗi quan tâm cuối cùng của một quốc gia

vẫn là lãnh thổ và quyền lực. Ấn Độ - một đất nước có nhiều lợi thế cạnh tranh nhưng cũng phải đối mặt với không ít trở ngại trên con đường phát triển - vẫn luôn duy trì chủ nghĩa dân tộc kinh tế dưới nhiều hình thức khác nhau từ thời của M. Gandhi đến N. Modi. Trong thời đại toàn cầu hóa và hiện

đại hóa, chủ nghĩa dân tộc kinh tế tồn tại bền bỉ và trở thành hệ thống tư tưởng giúp xây dựng nền kinh tế bền vững và ổn định. Bài nghiên cứu “Chủ nghĩa dân tộc kinh tế và sức sống của nó tại Ấn Độ” bao gồm ba nội dung chính: i. Tổng quan về chủ nghĩa dân

tộc kinh tế; ii. Chủ nghĩa dân tộc kinh tế tại Ấn Độ - phát triển trong quá khứ và iii. Chủ nghĩa dân tộc kinh tế tại Ấn Độ - vẫn tồn tại đến ngày nay và trong tương lai.

Từ khóa: Chủ nghĩa dân tộc kinh tế; Ấn Độ; Mahatma Gandhi; Narendra Modi.

Chủ nghĩa dân tộc văn hóa Ấn Độ - xác định những đường nét mới (desha - shastra)

Grama Balasubramanya Harisha

Tóm tắt: Quốc gia và chủ nghĩa dân tộc là một trong những thuật ngữ được thảo luận nhiều nhất trong giới học thuật hiện đại và các phương tiện truyền thông đại chúng. Ấn Độ đã chào đón và tôn trọng những con người, tập quán, ẩm thực, phong tục, tín ngưỡng, nghi lễ, tôn giáo từ các nơi khác nhau trên thế giới. Tinh thần cởi mở của Ấn Độ và chủ nghĩa dân tộc đó ngày càng phát triển hơn nữa. Không chỉ sử dụng cụm từ “chỉ mỗi, thay vì” mà sử dụng từ “và cả/cũng” là cách tiếp cận của người Ấn Độ. Nền văn hóa này đã chống lại chủ nghĩa thực dân văn hóa trong một ngàn năm qua.

Các bang của Ấn Độ đã thay đổi theo thời gian nhưng không từ bỏ văn hóa. Vì vậy, một nghiên cứu nghiêm túc về quan điểm của Ấn Độ về chủ nghĩa dân tộc được thể hiện bởi các nhà tiên tri cổ đại và các nhà tư tưởng hiện đại là nhu cầu của thời đại. Bài báo gồm ba phần: i. Định nghĩa Chủ nghĩa dân tộc văn hóa trong cách tiếp cận của Ấn Độ; ii. Một số khái niệm chính về Chủ nghĩa dân tộc văn hóa Ấn Độ và Chủ nghĩa dân tộc văn hóa Ấn Độ trong thời hiện đại

Từ khóa: quốc gia; Rashtra; Chiti; Chủ nghĩa dân tộc văn hóa.

Nghiên cứu về các yếu tố mang tính triết lý trong Essentials of Hindutva của Vinayak Damodar Savarkar về chủ nghĩa dân tộc Hindu

Nguyễn Trần Tiến

Tóm tắt: Vào đầu thế kỷ XX, các khái niệm về Hindutva (bản sắc dân tộc), Samyavada (Chủ nghĩa dân tộc), được khơi dựng lại trong các trào lưu toàn cầu hóa và chủ nghĩa thực dân mới. Thời kỳ này, lời kêu gọi về một Ấn Độ độc lập đã lên đến đỉnh cao. Trong khi Mohandas Gandhi và Jawaharlal Nehru tin rằng sức mạnh của một

Ấn Độ hiện đại phụ thuộc vào việc gắn kết sự đoàn kết của tất cả người dân Ấn Độ khi đứng trước bờ vực của thời hậu thuộc địa, thì Veer Vinayak Damodar Savarkar (1883-1966), một người theo chủ nghĩa dân tộc vị chủng, cho rằng một quốc gia Hindu mạnh là cách duy nhất để đảm bảo an ninh của Ấn Độ chống lại Muslim và thực dân Anh. Là

người đưa ra triết lý Hindutva, Savarkar đã đưa lý tưởng dân tộc chủ nghĩa vị chủng vào chủ nghĩa dân tộc Hindu và hướng tới các mô-típ văn hóa để thống nhất những người Ấn Độ “chân chính”. Do đó, ông đã viết những trang sử tôn vinh về Ấn Độ và những truyền thống văn hóa qua hàng thiên niên kỷ trong các tác phẩm của mình. Bài viết này

phân tích và tìm hiểu bối cảnh lịch sử và các yếu tố mang tính triết lý trong tác phẩm *Essentials of Hindutva* của V. D. Savarkar.

Từ khóa: Vinayak Damodar Savarkar (V.D. Savarkar); Ấn Độ; Hindutva (bản sắc Hindu); Bản chất của Hindutva; Chủ nghĩa dân tộc Hindu (Samyavada).

Dân chủ hóa theo kiểu Gandhi trong Chủ nghĩa dân tộc

Narasingha Charan Panda

Tóm tắt: Mohandas Karamchand Gandhi được biết đến rộng rãi với cái tên Mahatma Gandhi do nhân cách cao cả, sự hy sinh và đóng góp to lớn cho phong trào tự do của Ấn Độ. Gandhi khuyến khích sự giản dị trong cuộc sống, ghê tởm bạo lực và có đủ sức thu hút để truyền cảm hứng cho quần chúng. Bài báo này cố gắng xem xét bản chất của các ý tưởng chính trị Gandhian về dân chủ hóa theo kiểu của Gandhi trong chủ

nghĩa dân tộc và những điều này có ý nghĩa gì đối với Gandhi và tầm nhìn tương lai của ông đối với Ấn Độ. Bài báo được chia thành bốn phần: i. Sự dân chủ hóa của Gandhi; ii. Nền dân chủ hóa văn minh của Gandhi; iii. Cá nhân và cộng đồng theo quan điểm của Gandhi và iv. Nhà nước và swaraj.

Từ khóa: Gandhi; dân chủ hóa; chủ nghĩa dân tộc.

Mahatma Gandhi và Netaji Subhas Chandra Bose: Từ điểm nhìn triết học chính trị

Phạm Ngọc Thúy

Tóm tắt: Mahatma Gandhi và Netaji Subhas Chandra Bose là hai tượng đài huyền thoại về nhân cách, đạo đức và tầm vóc chính trị to lớn. Cả hai đều là những người con kiệt xuất của đất mẹ Ấn Độ nhưng lại khác biệt nhau về nhiều mặt. Đầu vậy, trong số các chiến binh tự do người Ấn, Netaji Subhas Chandra Bose đối với những cống hiến không ngừng nghỉ cho công cuộc đấu tranh giành tự do và mở mang bờ cõi Ấn Độ mà nói, chỉ xếp sau mình Mahatma Gandhi. Điều thú vị là các sử gia, chiến lược gia quân sự, các nhà khoa học chính trị và

chống thực dân, đều đưa nhà cách mạng kì cựu này vào chủ đề của những cuộc thảo luận học thuật nghiêm túc. “Ấn Độ không bao giờ có thể đạt được tự do thông qua hòa bình”, đây là câu nói nổi tiếng được chính nhà cách mạng vĩ đại thời đại thuộc địa này tuyên bố. Ý tứ lời tuyên bố này của Netaji có nghĩa rằng, Ấn Độ không bao giờ có thể đạt được tự do chỉ thông qua các biện pháp hòa bình, hoàn toàn không giống tư tưởng bất bạo động của Mahatma Gandhi (Mohandas Karamchand Gandhi). Đây là hai hệ tư tưởng lớn, một phía là Subhas

Chandra Bose và phía còn lại là Gandhi, khiến cho mối liên hệ giữa hai nhân cách này trở nên vô cùng quan trọng. Trong bài viết này, tác giả cố gắng phân tích những điểm khác biệt và thậm chí cả những điểm

tương đồng giữa hai nhân vật vĩ đại của Ấn Độ về triết học chính trị.

Từ khóa: Mahatma Gandhi; Netaji Subhas Chandra Bose; triết học chính trị; so sánh.

Mối quan hệ của Netaji Subhash Chandra Bose với Nhật Bản trong bối cảnh lịch sử và điểm nhìn đương đại

Đỗ Thu Hà

Tóm tắt: Subhash Chandra Bose là một trong những chiến binh tự do vĩ đại nhất của Ấn Độ. Ông đã hồi sinh Quân đội Quốc gia Ấn Độ, thường được biết đến với cái tên ‘Azad Hind Fauj’ vào năm 1943, ban đầu được thành lập vào năm 1942 bởi Rash Behari Bose. Ông có khả năng lãnh đạo, tầm ảnh hưởng lớn và giữ cho tinh thần dân tộc bùng cháy trong suốt thời kỳ phong trào dân tộc ở Ấn Độ bị đình trệ. Netaji là người yêu nước đến giọt máu cuối cùng. Với tình yêu quê hương tha thiết, ông đã sẵn sàng làm tất cả vì sự nghiệp giải phóng đất nước. Subhash Chandra Bose là một nhân vật huyền thoại trong lịch sử Ấn Độ. Sự đóng góp của ông cho cuộc đấu tranh tự do giúp

ông trở thành một anh hùng của Ấn Độ. Tuy nhiên, đã có những tranh luận về quan điểm chính trị của Netaji Subhash Chandra Bose trong cuộc đấu tranh vì tự do của Ấn Độ. Bài báo này nghiên cứu về i. Tranh cãi về quan điểm chính trị của Netaji Subhash Chandra Bose; ii. Mối quan hệ của Netaji Subhash Chandra Bose với Nhật Bản từ các khía cạnh đương đại; và iii. Mối quan hệ của Subhash Chandra Bose với Nhật Bản so với mối quan hệ của Phan Bội Châu với Nhật Bản.

Từ khóa: Netaji Subhash Chandra Bose; quan điểm chính trị; tranh cãi; quan điểm đương đại; Phan Bội Châu.

Netaji Subhas Chandra Bose và sự hỗ trợ của Nhật Bản cho phong trào độc lập dân tộc ở Ấn Độ và Đông Nam Á

Nguyễn Mạnh Cường

Tóm tắt: Trong thế kỷ XX, phong trào giải phóng dân tộc chống đế quốc và chủ nghĩa thực dân đã trở thành một phong trào rộng khắp thế giới ở nhiều nước thuộc địa (Smith Anthony 2010: 9, 25-30). Mỗi quốc gia - dân tộc có nhiều điểm tương đồng với nhau theo cách này hay cách khác tùy thuộc vào điều kiện lịch sử và chính trị - xã hội,

đặc biệt là ở cách thức của các nhà lãnh đạo (Finlayson Alan 2014). Dưới sự cai trị của thực dân Anh, phong trào dân tộc chủ nghĩa ở Ấn Độ được điều hành dưới sự lãnh đạo của các nhà lãnh đạo yêu nước và chủ nghĩa dân tộc ví dụ như “linh hồn vĩ đại” Mahatma Gandhi (McGregor Ronald Stuart 1993: 799), Rash Behari Bose, Jawaharlal Nehru,

và “nhà lãnh đạo được kính trọng” Netaji Subhas Chandra Bose (Gordon Leonard A. 1990: 459–460), v.v... Trong số đó, Netaji Subhas Chandra Bose đã nổi lên như một nhà lãnh đạo tài ba. Bài báo bao gồm các phần: i. Việt Nam và Ấn Độ đều hướng về Nhật Bản vào đầu thế kỷ XX; ii. Sự hỗ trợ của quân đội Nhật Bản đối với INA trong cuộc đấu tranh giành độc lập dân tộc ở Ấn Độ và Đông Nam Á, và iii. Suy nghĩ về những đóng góp của Netaji Subhas Chandra

Bose cho Ấn Độ. Tác giả đã cố gắng ghi nhận vai trò của nhà lãnh đạo quân sự Netaji Subhas Chandra và cách thức đấu tranh vũ trang của ông thông qua sự hỗ trợ của quân đội Nhật Bản đối với INA trong cuộc đấu tranh giành độc lập dân tộc ở Ấn Độ và Đông Nam Á.

Từ khóa: Ấn Độ; Nhật Bản; phong trào quốc gia; Subhash Chandra Bose; Đông Nam Á.

Tranh chấp tại Ayodhya, phản ứng từ các quốc gia láng giềng Hồi giáo của Ấn Độ và chủ nghĩa dân tộc Hindu tại Ấn Độ

Phùng Thị Thảo

Tóm tắt: Ấn Độ rất nổi tiếng với phong trào giải phóng dân tộc, trong đó phải kể đến phong trào bất hợp tác và phong trào bất phục tùng dân sự dưới sự lãnh đạo của Đảng Quốc Đại nói chung và của Mahatma Gandhi nói riêng. Tuy nhiên, Ấn Độ còn có một loại chủ nghĩa dân tộc khác liên quan đến Hindu giáo. Mục tiêu của bài viết nhằm giải thích bản chất của chủ nghĩa dân tộc Hindu tại Ấn Độ. Để đạt được mục tiêu này, tác giả sẽ tập trung thực hiện ba nhiệm vụ nghiên cứu. Những nhiệm vụ này bao gồm đưa ra cái nhìn tổng quát về tranh chấp tại Ayodhya, phân tích phản ứng từ phía các quốc gia láng giềng Hồi giáo của Ấn Độ về

vấn đề tranh chấp tại Ayodhya và lý giải mối quan hệ giữa vụ tranh chấp tại Ayodhya, phản ứng từ phía Pakistan, Bangladesh và chủ nghĩa dân tộc Hindu. Với những nội dung kể trên, nghiên cứu phân nào sẽ hữu ích cho chúng ta trong việc nhìn nhận, đánh giá một cách toàn diện về chính trị Ấn Độ nói chung và chủ nghĩa dân tộc tại Ấn Độ nói riêng.

Từ khóa: tranh chấp Ayodhya; phản ứng, các quốc gia láng giềng Hồi giáo của Ấn Độ; chủ nghĩa dân tộc Hindu.

Một góc nhìn khác trong lãnh đạo chính trị: Mô hình lý thuyết mới về người phục tùng

Lương Mai Lâm

Tóm tắt: Khác với những nghiên cứu thường tập trung vào nhà lãnh đạo, bài báo

đưa ra một góc nhìn khác bằng cách tìm hiểu các đặc điểm của người phục tùng.

Điều chỉnh từ mô hình về người phục tùng của Kelley (1992), một mô hình mới được áp dụng để xác định các nhóm người phục tùng theo góc nhìn chính trị. Bài báo sử dụng các tài liệu nghiên cứu và dữ liệu khảo sát được thực hiện bởi các trung tâm nghiên cứu như International Institute for Democracy and Electoral Assistance, TCdata360 và Freedom House. Bằng chứng thực nghiệm về ba ví dụ điển hình chỉ ra rằng người phục tùng bị động là nhóm chủ

yếu trong môi trường lãnh đạo chuyên chế ở Trung Quốc. Trong khi đó những người phục tùng kiểu mẫu ở Na Uy sẽ nhận được sự lãnh đạo dân chủ đầy đủ. Ở một trường hợp phức tạp hơn, nhóm người phục tùng thờ ơ tại Mỹ có thể dẫn tới sự dân chủ khiếm khuyết bởi chế độ quyền lực tập trung.

Từ khóa: người phục tùng; phong cách phục tùng; phong cách lãnh đạo; lãnh đạo chính trị; mô hình người phục tùng trong chính trị.